

| DN Åsikt

DN Åsikt. "Begränsa platserna på lärarutbildningen"

PUBLICERAD 2019-06-20

Mellanstadieelever i årskurs sex i Limhamn utanför Malmö. Foto: Alexander Olivera/TT

INSÄNDARE. Platserna på lärarutbildningen bör begränsas. Risken med att utbilda för många lärare är att lönerna sjunker och yrkets status på nytt försämras, skriver legitimerade läraren Elias Glaveby.

Läs senare

Att svensk skolas viktigaste resurs är dess lärare råder det knappast någon diskussion om. Att vi har en lärarkår som är skicklig och professionell kan inte nog understrykas. Lärarna är och förblir det starka fundament som skolan vilar på.

Trots detta råder det stor brist på denna resurs. Enligt Skolverket kommer det saknas 70 000 lärare, förskolelärare och fritidspedagoger till och med 2019.

De efterföljande femårsperioderna visar samma dystra siffror, något som kan te sig märkligt. Borde inte samhället göra allt för att utbilda fler skickliga lärare? Skulle inte det gynna oss alla?

Nog skulle fler skickliga lärare vara gynnsamt för samhället i stort, men skulle det verkligen vara gynnsamt för den

individuella lärarens status? Frågan är kontroversiell.

Enligt marknadsprincipernas regler är svaret inte givet. I många år var lärarkårens löneutveckling hopplöst eftersatt. Att utbilda sig till lärare var en ren förlustaffär ur privatekonomisk synvinkel.

Inte bara löneutvecklingen var negativ för lärarna. I takt med att åren gick kom även arbetsmiljön att försämrats, loven förkortades, de administrativa bördorna ökade och lönen var låg – en perfekt cocktail för att urholka yrkets status.

En lärare var någon som andra tyckte synd om, en person som följde ett kall och inte ansågs var intresserad av varken karriär, pengar eller välbefinnande. Många lärare tog illa vid sig av dessa fördomar, men långsamt kom en förändring att ske.

I takt med statusens urholkande sökte sig färre och färre till lärarutbildningarna. Lärare blev en bristvara. Och i takt med detta blev de utbildade lärarna mer och mer eftertraktade.

Att lärarna blev mer eftertraktade skapade en ny dynamik på arbetsmarknaden. För att kunna locka till sig den så högt eftertraktade resursen lärare blev arbetsgivarna successivt tvungna att sockra sina erbjudanden.

Först höjdes lönerna, sedan anpassades arbetsuppgifterna. Successivt blev läraryrket mer attraktivt. Och i takt med att lärarna fått högre löner och bättre arbetsvillkor förväntas fler söka sig till lärarutbildningar.

Så långt borde alla vara nöjda – utom lärarna. Tvärtom borde de vara oroliga. Det är just bristen på lärare som gjort att läraryrkets status återigen har stärkts. Och detta borde lärarna slå vakt om. Om fler lärare utbildas kommer nuvarande brist att avhjälpas, vilket i sin tur återigen kommer sänka läraryrkets status.

I stället bör vi som värnar läraryrkets status kämpa för att platserna till lärarutbildningarna begränsas.

Med ett begränsat antal utbildningsplatser kommer enbart de bästa kandidaterna att antas, något som inte bara ökar statusen på läraryrket, utan också innebär att arbetsmarknaden fortsätter att värdesätta lärarnas arbete. Det leder sin tur leder till en fortsatt uppvärdering av läraryrket.

Regeringen har ett stort inflytande över hur många platser det ska finnas på läkarutbildningen. Det borde även gälla för lärarutbildningen. Med denna enkla förändring skulle regeringen enkelt kunna stärka läraryrkets status.

Och vem vet, kanske skulle den ökade statusen i förlängningen leda till fler lärare?

DN Åsikt 20 juni 2019 kl 05

Insändare

Elias Glaveby:

"Begränsa platserna på lärarutbildningen"

Svar

Så kommenterar du, skriver svar och insändare.

Elias Glaveby, verksamhetsledare i bemanningsföretaget Vikarielärare City
och legitimerad lärare, Stockholm

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt